

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KSA/PSOU	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Problémy sociálního soužití - SP		
Akademický rok:	2018/2019	Tisknuto:	18.08.2019 19:00

Pracoviště / Zkratka	KSA / PSOU	Akademický rok	2018/2019
Název	Problémy sociálního soužití - SP	Způsob zakončení	Kolokvium
Název dlouhý	Problémy sociálního soužití	Forma zakončení	
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.	Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin	Přednáška 9 [HOD/SEM]	Počítán do průměru	NE
Obs/max	Statut A Statut B Statut C	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Letní semestr	0 / - 0 / - 0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	6 / - 0 / - 0 / 0	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Rozvrh	Ano	Počet dnů praxe	0
Vyučovací jazyk	Čeština		
Volně zapisovatelný předmět	Ano		
Hodnotící stupnice	S\N		
Hod. v komb. formě studia			
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne		
Periodicita			
Nahrazovaný předmět	Žádný		
Vyloučené předměty	Nejsou definovány		
Podmiňující předměty	Nejsou definovány		
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány		
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány		

Cíle předmětu (anotace):

Předmět představuje sociologické pojetí a charakteristiku soužití menšinových a většinových skupin se zvláštním důrazem k vztahům Romů a ne-Romů. Analyzuje problematiku sociálního vyloučení. Osvětluje pojmy problémového okruhu migrací z pohledu sociologie včetně problematiky nelegální práce. Zabývá se i dalšími menšinami, jako jsou menšiny genderové, menšiny na základě tělesných a mentálních handicapů a postavením dětí ve společnosti.

Požadavky na studenta

Zadání korespondenčního úkolu:

1. Práce bude mít velikost nejméně 9 000 znaků, ne však více než 12 000 znaků (včetně mezer) v novějších verzích Wordu lze zjistit kliknutím na "Slova" vlevo na spodní liště. Do velikosti práce se nezapočítávají životopisné údaje o zvolených autorech a pasáže, které jsou již součástí skript (ty není nutno vůbec uvádět, stačí se odvolat na příslušné stránky skript).
2. Jako téma si student zvolí odpověď na jednu otázku ze skript. K vypracování jsou určeny korespondenční úkoly, které jsou označeny ikonou s obálkou, NE otázky k zamyšlení označené ikonou s otazníkem!
3. K vypracování práce student použije literaturu podle instrukcí ze závěrečné, 10. kapitoly skript. V tomto seznamu není uvedena kniha Kateřiny Kolářové "Jinakost, postižení, kritika: Společenské konstrukty nezpůsobilosti a hendikepu" (Praha: SLON 2013), kterou je též možno použít. Jinou literaturu může student použít pouze po konzultaci s vyučujícím.
4. Práce bude obsahovat vlastní názor podepřeným argumentací (viz následující bod). Nestačí, aby měla podobu referátu o zvolené knize ve smyslu pouhých výpisků z knihy.
5. Za vlastní názor nepovažují vyjádření typu "já si myslím", "podle mě je to tak a tak", pokud nejsou podepřena dalšími argumenty a zhodnocením. Vlastní názor tak musí být postaven na argumentaci podepřené praxí či hlubší úvahou, nestačí se opírat pouze o morální přesvědčení.
6. Práce bude obsahovat seznam použité literatury a řádně uvozovkami označené citace z této literatury, které budou opatřeny plným bibliografickým údajem (jde mi především o uvedení čísla stránky, ze které student cituje pokud nejde o nestránkovaný elektronický zdroj).
7. Práce, které budou jevit známky plagiátorství (neoznačené citace), budou vráceny k přepracování. Odevzdá-li student zjevný plagiát, přijde o jeden zkušební termín.
8. Nesplnění jakéhokoliv z výše uvedených bodů bude mít za následek vrácení práce. Ta bude muset být doplněna nebo i celá přepracována, resp. vypracována nová na jiné téma.

Termín odevzdání KÚ: minimálně 1 měsíc před datem, kdy bude student požadovat zapsání kolokvia.

Obsah

- 1) Sociální solidarita v moderní době.
Durkheim - organická a mechanická solidarita, Simmel - solidarita v peněžní a urbánní společnosti.
- 2) Socializace a sociální konstrukce reality.
Sociální konstrukce identity jedince. Socializační teorie G. H. Meada. Socializace jako nástroj inkluze či exkluze.
- 3) Nacionalismus.
Politický a biologický model národa.
- 4) Totalitní kolektivistické ideologie.
Holocaust a kategoriální vraždění. Nebezpečí zbyrokratizované společnosti.
- 5) Rasismus a věda.
Problematika tyranie většiny. Etnocentrismus a asimilacionismus vs. kulturní relativismus.
- 6) Problémy sociálního soužití na českém území.
Historické postavení Romů v Čechách, na Moravě a na Slovensku do roku 1992.
- 7) Současné postavení Romů v české společnosti I.
Problematika sociálního vyloučení Romů - ghettoizace, kultura chudoby.
- 8) Inkluze skrze silné a slabé sociální vazby.
Granovetter: "Síla slabých vazeb". Inkluze a exkluze skrze školní vzdělávání: Bernstein - omezené a rozpracované komunikační kódy.
- 9) Děti a sociální soužití.
Dětské domovy, problematika školní šikany. Šikana jako ohrožení demokracie.
- 10) Migrace a modely soužití.
Asimilační a diskriminační model. Kulturní pluralismus. Integrovační modely. Nelegální a vykořisťovatelská práce.
- 11) Další menšiny.
Lidé tělesně a mentálně handicapovaní, bezdomovci.
- 12) Genderové menšiny.
Problematika veřejného a soukromého prostoru. Postavení žen ve veřejné sféře. Muži a otcovství a sociální konflikty v rámci rozvodových řízení o děti.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

KSA/SPL1, KSA/ZSCG, KSA/SOCP

Získané způsobilosti

Student zná základní teoretické přístupy k problematice menšin.
 Student zná základní teoretické přístupy k problémům sociálního soužití.
 Student dokáže identifikovat menšinovou a sociálně vyloučenou skupinu.
 Student se orientuje v rozpoznání kultury chudoby a kultury sociálního vyloučení.
 V rámci výkonu sociální práce je student schopen rozpoznat důvody sociálního vyloučení klienta.
 V rámci výkonu sociální práce je student schopen rozpoznat případnou příslušnost klienta k menšinové skupině.
 Je-li klient příslušníkem menšinové skupiny, dokáže student identifikovat problémy, které pro klienta z této situace vyplývají.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D., PhDr. Eva Klimentová, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Fafejta, Martin. *Fafejta, Martin. Problémy sociálního soužití. 2. přepracované vydání. Olomouc: UP, 2006.*
- **Základní:** Bauman, Z. *Modernita a holocaust. Praha: SLON, 1999.*
- **Základní:** Barša, P. *Politická teorie multikulturalismu.* Brno: CDK, 2003.
- **Základní:** Jakoubek, M., Hirt, T. *Romové: kulturologické etudy. Plzeň 2004.*
- **Základní:** Nečas, C. *Romové v České republice včera a dnes. Olomouc: UP, 1999.*

- **Základní:** kol. autorů. *Rómové v České republice (1945-1998)*. Socioklub 1999..
- **Základní:** Berger, P. L., Luckmann, T. *Sociální konstrukce reality*. Brno: CDK, 1999..
- **Doporučená:** Davidová, E. *Cesty Romů 1945-1990*. Olomouc: UP, 1995.
- **Doporučená:** speciálně vytvořený základní studijní text pro kombinované studium oboru Sociální práce: odborná literatura: Arendtová, H. *Eichmann v Jeruzalémě. zpráva o banalitě zla*. Mladá fronta, 1995.
Foucault, M. *Dohlížet a trestat*. Praha: Dauphin, 2000. Kolář, M. *Bolest šikanování*. Praha: Portál, 2001. Nečas, C. *Romové v České republice včera a dnes*. Olomouc: UP, 1999..

Vyučovací metody

Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)

Aktivizující (simulace, hry, dramatizace)

Hodnotící metody

Ústní zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Sociologie	Bakalářský	Kombinovaná	Sociální práce	1	1	2018	Povinné předměty	A	3	ZS